

HANDLEIDING PGS15

ARBO & MILIEU

ONDERHOUDNL.NL

Dit project is met MDIEU-subsidie
van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
ontwikkeld door **SUSAG** in opdracht van **OnderhoudNL** en **LBV**

INHOUD

1	INLEIDING	3
2	ALGEMEEN	6
	2.1 REGISTRATIE EN DESKUNDIGHEID	
	2.2 INDELING VAN STOFFEN EN ONDERGRENZEN	
	2.3 GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN	
3	VISCOSITEITSREGELS	9
4	OVERIGE UITSLUITINGEN	10
	4.1 OPSLAG OP EEN WERK	
	4.2 WERKVOORRAAD	
5	PGS 15 VAN TOEPASSING? CHECK HET VEILIGHEIDSNIVEAU	11
6	VOORKOMEN VAN ONVERENIGBARE COMBINATIES	12
7	ALGEMENE EISEN VOOR OPSLAG IN KASTEN EN OVERIGE OPSLAGVOORZIENINGEN	13
	7.1 KASTEN	
	7.2 OVERIGE OPSLAGVOORZIENINGEN	
	7.3 VEILIGHEIDSSIGNALERING	
8	EISEN OPSLAGVOORZIENINGEN VOOR SPECIFIEKE STOFFEN OF OPSLAGVORMEN	16
	8.1 TRANSPORT IN BEDRIJFSWAGENS EN MOBIELE KETEN	
	8.2 VERKOOPRUIMTEN	
	8.3 GASFLESSEN	
	8.4 SPUITBUSSEN	
	8.5 OLIE EN DIESELBRANDSTOF	
9	VEILIGHEIDSNIVEAU A, B EN C	19
	9.1 VEILIGHEIDSNIVEAU C	
	9.2 VEILIGHEIDSNIVEAU B	
	9.2 VEILIGHEIDSNIVEAU A	
10	TIPS VOOR EN BIJ HANDHAVING	20
11	MEEST GESTELDE VRAGEN	21
BIJLAGES		
1	VERSCHILLEN TUSSEN DE PGS 15:2025 EN VORIGE PGS VERSIES	23
2	SCHEMA BASISVEILIGHEIDSNIVEAU, VEILIGHEIDSNIVEAU A, VEILIGHEIDSNIVEAU B EN VEILIGHEIDSNIVEAU C	24
3	OPSLAGKASTEN	25
4	ONVERENIGBARE COMBINATIES	26
5	MAXIMALE HOEVEELHEDEN (IN LITERS) IN VERKOOPRUIMTEN	27

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet bundelt regels voor ruimte, milieu en bouwen in één wettelijk stelsel. Een heel nieuwe manier van werken dus. Om beter aan te sluiten op deze nieuwe manier van werken is ook de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) aangepast. Wij behandelen in deze handleiding de PGS 15:2025 versie 1.0 (januari 2025): opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. De verschillen met vorige PGS 15-versies staan in bijlage I van deze handleiding.

Het doel van de PGS 15 is om de risico's op brand, explosies en het vrijkomen van gevaarlijke stoffen bij de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen te beheersen. Hiermee wordt de veiligheid van mens en milieu gewaarborgd. De PGS 15:2025 is via de volgende link bereikbaar:

[PGS 15:2025 versie 1.0 \(januari 2025\)](#).

De PGS-richtlijn is gebaseerd op een risicobenadering waarbij op een systematische manier doelen en maatregelen zijn geformuleerd. Een instructiefilm over deze risicobenadering staat op de PGS website: [Over PGS](#).

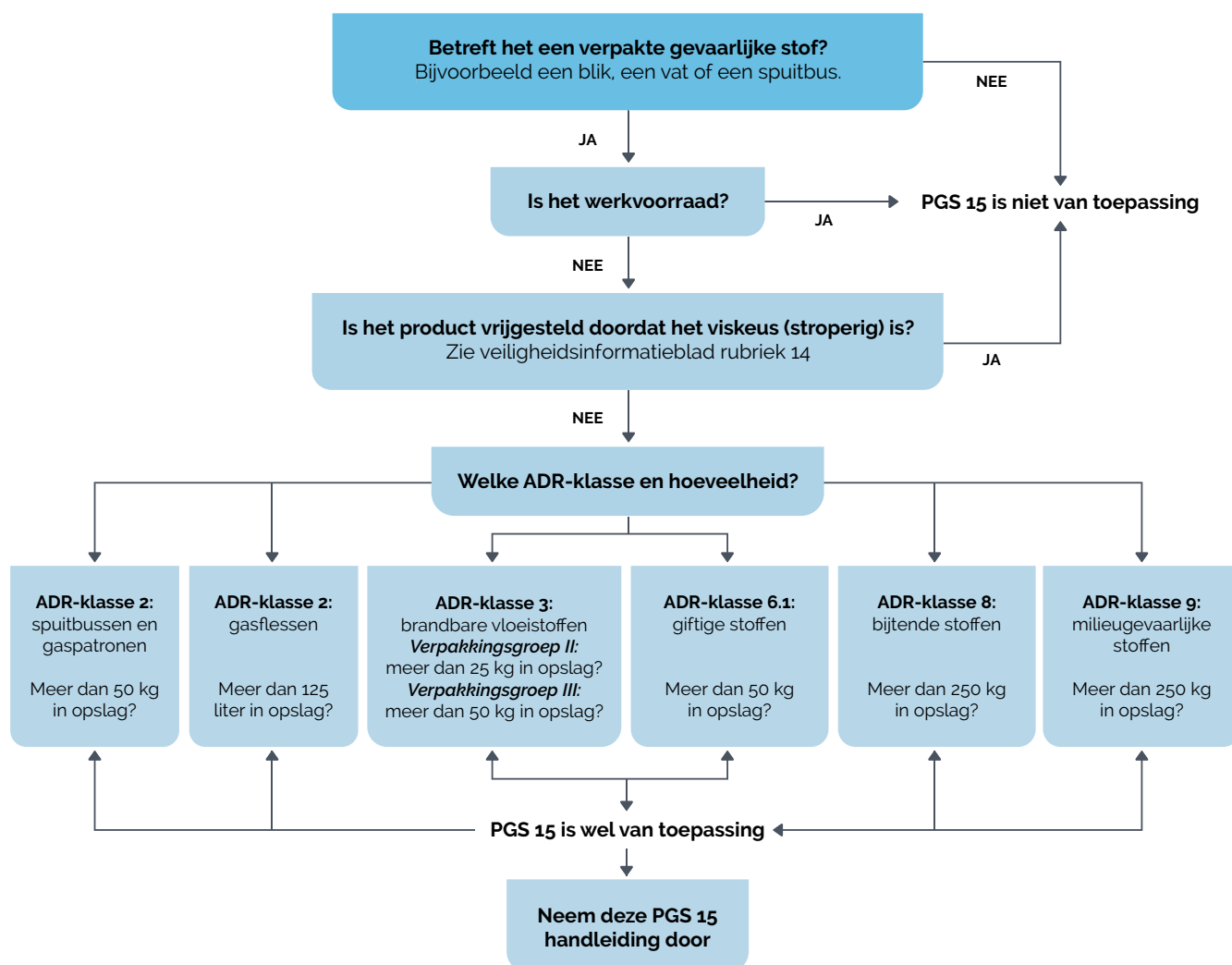
Bekijk instructiefilm

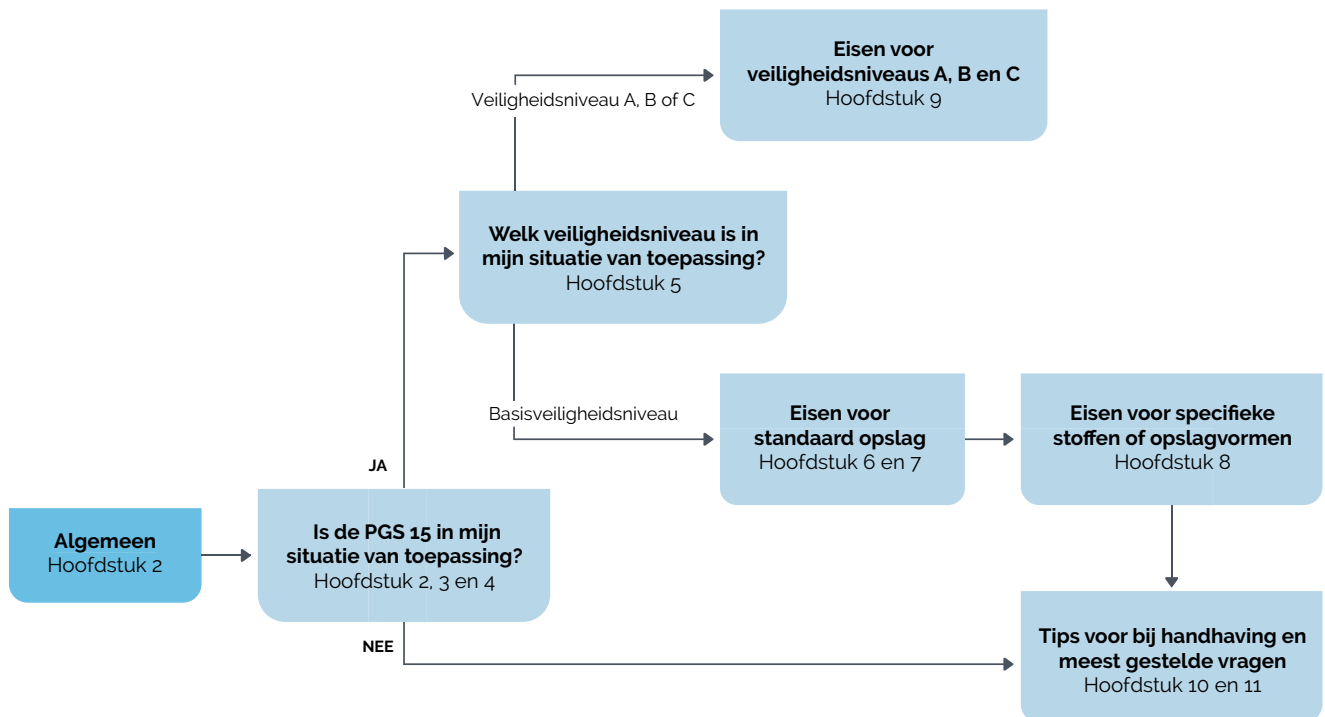
In deze handleiding ligt de focus op de meest voorkomende scenario's en maatregelen voor OnderhoudNL-leden. Deze handleiding biedt algemene richtlijnen. Maar: elk bedrijf is anders en kent zijn eigen risico's. Hierdoor kan deze handleiding niet alle situaties volledig afdekken. Het bedrijf blijft zelf verantwoordelijk voor het integraal voldoen aan de PGS 15.

Naast de PGS 15 gaat deze handleiding soms in op andere wetgeving, zoals het Besluit activiteiten regelgeving, wat we in deze handleiding 'het Bal' noemen. Het voldoen aan deze wetgeving is een formele verplichting voor bedrijven.

In het schema hieronder is te zien wanneer de PGS 15 van toepassing is. De PGS 15 is namelijk niet voor elk bedrijf van toepassing: dit ligt aan welke en hoeveel gevaarlijke stoffen worden opgeslagen. Begin bovenaan en doorloop het schema. Meer tekstuele informatie over wanneer de PGS 15 van toepassing is, vindt u in hoofdstuk 2, 3 en 4 van deze handleiding.

Op de volgende pagina staat een schema dat de werking van deze handleiding verduidelijkt. Deze handleiding focust voornamelijk op het basisveiligheidsniveau, omdat dit niveau geldt voor het grootste deel van de OnderhoudNL-leden.

Begrippenlijst nodig?

Deze is te vinden in de PGS 15: [Begrippenlijst](#)

ALGEMEEN EN TOEPASSINGSBEREIK PGS15

Opslag van gevaarlijke stoffen gebeurt binnen de OnderhoudNL-branche vooral bij schilders- en metaalconserveringsbedrijven. Er wordt een breed scala aan producten gebruikt, waarbij met name primers, verven, oplosmiddelen en verdunners veel voorkomen. Daarnaast worden ook diverse (hulp)stoffen als reinigingsmiddelen, gassen in gasflessen en smeerolie gebruikt.

2.1 REGISTRATIE EN DESKUNDIGHEID

De meeste schildersbedrijven, zeker zelfstandigen, slaan relatief weinig gevaarlijke stoffen op. Toch gelden veelal dezelfde verplichtingen.

REGISTRATIE VAN GEVAARLIJKE STOFFEN:

- Houd een actueel overzicht bij van alle gevaarlijke stoffen in het bedrijf. De module Gevaarlijke Stoffen van OnderhoudNL kan hierbij behulpzaam zijn.
- Deze registratie is verplicht volgens de Arbowet en PGS 15, zodat u weet aan welke voorschriften uit de Arbowet en PGS 15 u moet voldoen. Welke voorschriften gelden, ligt namelijk aan de opgeslagen hoeveelheden en ADR-klasse.
- Vermeld in het register ten minste:
 - Productnaam
 - Hoeveelheid in kilo of liter die maximaal wordt opgeslagen
 - Opslaglocatie
 - Gevarensymbolen ([zie kop 2.2](#))
 - ADR-klasse ([zie kop 2.2](#)).

DESKUNDIGHEID IS NODIG BIJ GROTERE HOEVEELHEDEN:

- Heeft u meer dan 2.500 kg gevaarlijke stoffen in opslag? Dan bent u verplicht een deskundige aan te stellen.
- Deze persoon moet aantoonbaar voldoende vakbekwaam zijn in:
 - Het hebben van basiskennis over de gevaarlijke stoffen die worden opgeslagen
 - Het werken met deze gevaarlijke stoffen
 - Weten welke maatregelen uit de PGS 15 van toepassing zijn
 - Handelen bij incidenten, denk bijvoorbeeld aan het gebruiken van de juiste opruimmethode bij het bestrijden van een lekkage
 - Als het voor incidentenbestrijding noodzakelijk is, heeft de deskundige een BHV-opleiding.

2.2 INDELING VAN STOFFEN EN ONDERGRENZEN

In de wetgeving wordt gewerkt met de ADR-klassen van de transportsector.

U vindt de ADR-klasse van een product in het Veiligheidsinformatieblad (VIB), in [rubriek 14.3](#) 'transportgevaarenklassen'. Deze is onderdeel van rubriek 14: informatie met betrekking tot het vervoer.

In tabel 1 zijn ADR-klassen weergegeven die voor leden van OnderhoudNL relevant kunnen zijn. In de rechterkolom van deze tabel staan de ondergrenzen per ADR-klasse: onder deze hoeveelheid van een ADR-klasse hoeft u niet te voldoen aan de PGS 15. Het gaat hierbij om de maximale hoeveelheid die in een opslagplaats aanwezig is. Ga dit na voor uw bedrijf.

Let op: wanneer voor één of meerdere stoffen de ondergrens wordt overschreden, moeten alle verpakte gevaarlijke stoffen die binnen het bedrijf aanwezig zijn, worden opgeslagen volgens de maatregelen van PGS 15. Dit geldt ook voor stoffen die afzonderlijk niet boven de ondergrenzen van hun ADR-klasse uitkomen..

Houd daarnaast rekening met de viscositeit (strokerigheid) van de verven, lakken en overige vloeistoffen. Een deel van de verven en lakken valt namelijk niet onder de ADR en PGS 15 op basis van de viscositeit. Zie hiervoor hoofdstuk 3: *Viscositeit* en hoofdstuk 4: *Overige uitsluitingen*.

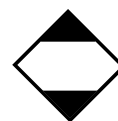
ADR-KLASSE	OMSCHRIJVING MET VOORBEELDEN	VG ¹	ONDERGRENSEN IN KG OF LITERS ²
2 	Spuitbussen en gaspatronen • Spuitbussen met verf	n.v.t.	50 kg
2 	Meest voorkomende gassen in gasflessen • Acetyleen • Propaan/Butaan • Lasgassen (bv. Helium, Argon)	n.v.t.	125 l
3 	Brandbare vloeistoffen • Thinner • Terpentine • Vloeibaar afbijtmiddel op oplosmiddelbasis • Verven en lakken (met lagere viscositeit)	II III	25 kg 50 kg
6.1 	Giftige stoffen • Bepaalde impregneermiddelen • Afbijtmiddel met methyleenchloride	II, III	50 kg
8 	Bijtende stoffen • Ammoniak • Zoutzuur • Afbijtmiddel op loogbasis	II, III	250 kg
9 	Milieugevaarlijke stoffen • Zinkfosfaat • Epoxyharsen	Alle	250 kg

1 en 2: Zie referenties op de volgende pagina

Tabel 1: ADR-klassen en voorbeelden van gevaarlijke stoffen

¹ VG = Verpakkingsgroep (I, II of III), staat aangegeven op de verpakking of in het Veiligheidsinformatieblad (Vib).

² Voor LQ = Limited Quantities, kleine verpakkingseenheden zoals blikken, busjes of flesjes. Als het een LQ-hoeveelheid is dan staat LQ op de verpakking en geldt het dubbele van de genoemde ondergrens. Een voorbeeld van een LQ-verpakking is een doos met 12 flessen terpentijn van 1 liter. Wanneer een stof in een LQ-verpakking wordt geleverd dan staat hiernaast staand pictogram op de verpakking.

Etiket LQ

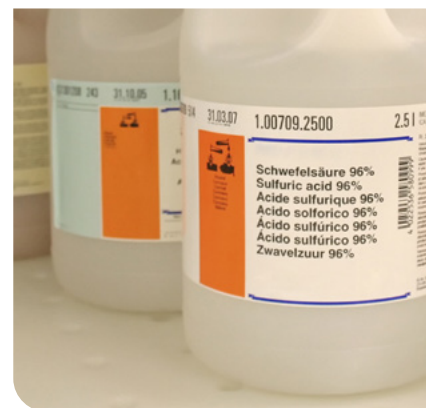
Referenties bij tabel 1: ADR-klassen en voorbeelden van gevaarlijke stoffen

De ADR-klasse en verpakkingsgroep van een stof moeten altijd vermeld staan op het Veiligheidsinformatieblad (VIB). De leverancier is verplicht dit VIB te verstrekken, bijvoorbeeld als pdf-document of via een deeplink naar www.veiligmetverf.nl. Op deze website vindt u veel Veiligheidsinformatiebladen die relevant zijn voor onze branche.

2.3 GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN

Opslag en behandeling van gevaarlijke afvalstoffen moet als volgt gebeuren:

- Gevaarlijke afvalstoffen moeten op dezelfde manier worden opgeslagen als nieuwe verpakkingen met gevaarlijke stoffen. Voorbeeld: afgewerkte olie en vuile terpentijn zijn ADR-klasse 3 (brandbare vloeistoffen) en moeten worden opgeslagen volgens PGS 15 voorschriften.
- Gebruik dezelfde etiketten en gevarenpictogrammen als bij volle verpakkingen.
- Lege, niet-gereinigde verpakkingen behandelt u als volle verpakkingen. Ze hoeven alleen niet op een lekbak te staan.

Wanneer is een verpakking 'leeg'? Een verpakking geldt als leeg als de inhoud met gangbare middelen is verwijderd: gieten, pompen, zuigen, schudden, schrapen of een combinatie daarvan.

Gaat het om een verpakking waar nog een deel van de inhoud in zit? Dan is het gevaarlijk afval. Een halfvol blik thinner (ADR-klasse 3) moet bijvoorbeeld worden opgeslagen en afgevoerd als gevaarlijk afval.

Verpakkingen die gereinigd zijn of waarvan de inhoud is gedroogd, uitgehard of 'chemisch gereageerd', en waarvan de etiketten onleesbaar zijn gemaakt, mogen als normaal bedrijfsafval worden afgevoerd. Stem dit altijd af met de afvalverwerker.

VISCOSITEITSREGEL

Het komt vaak voor dat producten onterecht in brandveiligheidskasten of kluizen worden opgeslagen. Veel verven en lakken, kitten en plamuur worden op basis van de viscositeit (stroperigheid) niet aangemerkt als gevaarlijke stof in het ADR. In deze gevallen zijn de opslageisen van de PGS 15 niet van toepassing. U kunt dit aflezen op het Veiligheidsinformatieblad. In dat geval staat er dat het product is vrijgesteld volgens sectie 2.2.3.1.5.1 van het ADR.

Hieronder staat een voorbeeld van een deel van het Veiligheidsinformatieblad - [rubriek 14](#): Informatie met betrekking tot het vervoer - waar u dit kunt terugvinden.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 VN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de model-reglementen van de VN	VERF	VERF	PAINT	PAINT
14.3 Transportgevaren-klasse (n)	3	3	3	3
14.4 Verpakkingsgroep	III	III	III	III
14.5 Milieugevaren	Nee	Nee	No	No
Watervervuilende stoffen	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Not applicable	Not applicable

Extra informatie

Dutch (NL)	Netherlands	Nederland	14/17
ADR/RID	Deze klasse 3 viskeuze vloeistof valt volgens 2.2.3.1.5.1 in verpakkingen tot 450 L niet onder de regelgeving.		
Tunnelcode	(D/E)		
ADN	Deze klasse 3 viskeuze vloeistof valt volgens 2.2.3.1.5.1 in verpakkingen tot 450 L niet onder de regelgeving.		
IMDG	Deze klasse 3 viskeuze vloeistof valt niet onder de verordening 2.3.2.5. voor verpakkingen tot 30 L.		
IATA	Geen geïdentificeerd.		
14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker	Transport op eigen terrein: Bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.		
14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlagen II bij Marpol en de IBC-code	Niet van toepassing.		

Twijfelt u of een product is vrijgesteld op basis van de viscositeitsregel?
Neem dan contact op met de leverancier.

Uw bedrijf krijgt vaak te maken met een lijst van eisen die aan de opslag van gevaarlijke stoffen gesteld worden. Dit gaat gepaard met tijdsinvestering en kosten. Het is daarom goed om te weten welke producten en opslagmethoden vrijgesteld zijn van deze eisen.

4.1 OPSLAG OP EEN WERK

Veel bedrijven werken met een voorraad op de locatie van een project. Deze voorraad wordt niet beschouwd als opslag binnen het eigen bedrijf. De verantwoordelijkheid voor deze opslag ligt bij de eigenaar van de locatie waar het werk wordt uitgevoerd. Soms kan de eigenaar van de locatie geen speciale (opslag)voorzieningen aanbieden. In dat geval kan hij u vragen om zelf passende voorzieningen te treffen. In overleg met de eigenaar moet u samen tot een veilige en werkbare oplossing komen.

4.2 WERKVOORRAAD

Werkvoorraad hoeft niet te worden opgeslagen in een PGS 15-opslagvoorziening. Zie een werkvoorraad gevaarlijke stoffen als een angebroken voorraad gevaarlijke stoffen die voor het normale (dagelijks) gebruik aanwezig is. Bijvoorbeeld:

- blikken dunne verf
- een angebroken jerrycan thinner
- een gasfles op eenaskar.

Het is niet de bedoeling dat meerdere niet-geopende eenheden onnodig dagenlang of zelfs wekenlang in een werkruimte of soortgelijke ruimte staan. Dan is er sprake van 'verkapte opslag'.

Per gevaarlijke stof is het gangbaar dat maximaal één angebroken verpakkingseenheid aanwezig is, plus één reserve. Bestaat een dagvoorraad uit meer dan één verpakkingseenheid? Dan mag er een dagvoorraad staan plus één reserve verpakkingseenheid. Denk bij een verpakkingseenheid bijvoorbeeld aan een blik, een doos, een vat, maar ook een pallet waarop deze stoffen staan opgeslagen.

Aangebroken producten, zoals bussen verf of lak, die in een magazijn staan te wachten om opnieuw gebruikt te worden, vallen niet buiten de regelgeving. Deze producten moeten worden opgeslagen in een PGS 15-opslagvoorziening.

Om bodemverontreiniging te voorkomen, wordt wel aangeraden om werkvoorraad neer te zetten op een lekbak of een vloer waar geen vloeistoffen doorheen kunnen.

PGS 15 VAN TOEPASSING? CHECK HET VEILIGHEIDSNIVEAU

Heeft u de vorige hoofdstukken doorlopen en vastgesteld dat de PGS 15 van toepassing is op uw situatie? Dan is de volgende stap het bepalen van het veiligheidsniveau. Dit is nodig om te weten aan welke specifieke regels uit de PGS 15 u moet voldoen.

Wat is een veiligheidsniveau?

Veiligheidsniveaus zijn een nieuwe aanpak binnen de PGS 15:2025. Het niveau waarin een opslagvoorziening valt, hangt af van twee factoren:

- de eigenschappen van de opgeslagen gevaarlijke stoffen
- de hoeveelheid in opslag van deze stoffen.

Er zijn 4 veiligheidsniveaus:

- Basisveiligheidsniveau - van toepassing op elke opslagvoorziening ongeacht vereist veiligheidsniveau, type opslag of stofgroep
- Veiligheidsniveau A
- Veiligheidsniveau B
- Veiligheidsniveau C.

In bijlage 2 van deze handleiding vindt u het schema waarmee u bepaalt in welk veiligheidsniveau u valt. Voor de meeste bedrijven geldt alleen het basisveiligheidsniveau. Dat is het geval wanneer:

- u uitsluitend onbrandbare ADR-klasse 8- of 9-stoffen opslaat, en/of
- u in totaal minder dan 10.000 kg aan gevaarlijke stoffen hebt opgeslagen.

Let op: Slaat u meer dan 1.000 kg ADR 6.1- of ADR 5.1-stoffen op?

Dan geldt een ander veiligheidsniveau.

In deze handleiding gaan wij voornamelijk in op de maatregelen van het basisveiligheidsniveau. Dit komt het meest voor in onze branche en is altijd van toepassing, behalve als de PGS 15 niet van toepassing is (zie [hoofdstuk 3](#) en [hoofdstuk 4](#)).

De regels van het basisveiligheidsniveau staan in hoofdstuk 6, 7 en 8.

Moet u naast het basisveiligheidsniveau voldoen aan veiligheidsniveau A, B of C?

Kijk dan ook in [hoofdstuk 9](#): Veiligheidsniveau A, B en C.

VOORKOMEN VAN ONVERENIGBARE COMBINATIES

Tijdens de opslag van gevaarlijke stoffen kan het voorkomen dat bij het vrijkomen van twee stoffen een groter effect ontstaat dan wanneer deze stoffen afzonderlijk vrijkomen. Dit noemen we een 'onverenigbare combinatie'. Om dit te voorkomen, moeten dergelijke stoffen gescheiden worden opgeslagen. Hiervoor kijkt u naar de ADR-klasse en het Veiligheidsinformatieblad (VIB) van het product.

Een voorbeeld: een brandbare vloeistof (ADR-klasse 3), bijvoorbeeld een verf, die vrijkomt en bij brand betrokken raakt, kan een groter effect veroorzaken als er in hetzelfde vak brand bevorderende stoffen (ADR-klassen 5.1 en 5.2) zijn opgeslagen. In dat geval is gescheiden opslag verplicht.

Staan er alleen andere brandbare vloeistoffen (ook ADR-klasse 3) in hetzelfde vak?
Dan is gescheiden opslag niet nodig.

Ook bij opslag samen met natriumcarbonaat (soda), dat geen ADR-stof is, ontstaat geen extra risico en is gescheiden opslag niet vereist.

Een ander voorbeeld: een bijtende stof (ADR-klasse 8, zuur) kan bij vrijkomen een groter effect veroorzaken als er in hetzelfde vak een bijtende stof van het type base (ook ADR-klasse 8) is opgeslagen. Ook hier is gescheiden opslag verplicht.

Worden er in hetzelfde vak milieugevaarlijke stoffen (ADR-klasse 9) opgeslagen?
Dan is er geen sprake van een groter effect en is gescheiden opslag niet nodig.

Voor een volledig overzicht van (on)verenigbare combinaties, zie bijlage 4 van deze handleiding. Raadpleeg ook altijd het VIB van een product. In rubriek 7 ('hantering en opslag') staat vermeld of gemengde opslag is toegestaan.

In brandveiligheidskasten worden onverenigbare stoffen boven aparte lekbakken geplaatst. Zie hiervoor ook [bijlage 3](#) over opslagkasten.

ALGEMENE EISEN VOOR OPSLAG IN KASTEN EN OVERIGE OPSLAGVOORZIENINGEN

Producten die onder de PGS 15 vallen – dat wil zeggen stoffen die wel in de tabel van hoofdstuk 2 staan, maar niet worden behandeld in hoofdstuk 3 en 4 – moeten worden opgeslagen in speciaal daarvoor bestemde opslagvoorzieningen. Dit hoofdstuk behandelt de algemene eisen voor deze voorzieningen.

7.1 KASTEN

Een van de opslagmogelijkheden is een brandveiligheidskast. Die zijn er in verschillende soorten en maten ([zie bijlage 3, Opslagkasten](#)). Brandveiligheidskasten die na 1 januari 2006 in gebruik zijn genomen, moeten voldoen aan de norm NEN-EN 14470-1. Afhankelijk van de brandwerendheid geldt het volgende maximale opslagvolume per kast:

- 30 minuten brandwerendheid: maximaal 150 liter
- 60 tot 90 minuten brandwerendheid: maximaal 250 liter.

Kasten die vóór 1 januari 2006 in gebruik zijn genomen moeten ten minste voldoen aan de norm NEN 2678. De norm NEN-EN 14470-1 verschilt op twee punten van de oude norm NEN 2678. Zo kent de nieuwe norm een beperktere lekbakcapaciteit en gebruikt een indeling gebaseerd op brandwerendheid ([zie bijlage 3](#)).

Brandveiligheidskasten die na 1 januari 2006 in gebruik zijn genomen, moeten zijn uitgerust met een lekbak. Dit mag ook een opstaande rand aan de onderzijde van de kast zijn. De inhoud van de lekbak moet minimaal voldoen aan één van de volgende eisen:

- Ten minste 110% van de grootste verpakkingseenheid van een vloeistof
- Of: als 10% van de totale inhoud van alle vloeistofverpakkingen groter is dan die 110%, dan moet de lekbak minimaal 10% van de totale inhoud kunnen opvangen.

Bijvoorbeeld:

- 2 bussen van 30 liter (60 liter): nodig 33 liter opvangcapaciteit (110% van 30 liter)
- 44 bussen van 5 liter (220 liter): nodig 22 liter opvangcapaciteit (10% van 220 liter).

Voor brandveiligheidskasten die vóór 1 januari 2006 in gebruik zijn genomen, gelden de volgende eisen voor lekbakken:

- Voor licht ontvlambare vloeistoffen moet de lekbak een inhoud hebben van minimaal 100% van de totale opgeslagen hoeveelheid.
- Voor overige stoffen moet de lekbak ten minste de inhoud kunnen opvangen van: de grootste verpakkingseenheid, plus 10% van de totale inhoud van de overige verpakkingen.

Bijvoorbeeld:

- 2 bussen terpentijn van 30 liter (60 liter): nodig 60 liter opvangcapaciteit (100% van 60 liter)
- 1 bus epoxyverf van 20 liter en 10 bussen beits van 5 liter (70 liter): nodig 25 liter opvangcapaciteit (100% van 20 liter + 10% van 50 liter).

7.2 OVERIGE OPSLAGVOORZIENINGEN

Het is ook mogelijk om producten op te slaan op een andere manier dan in brandveiligheidskasten. Denk bijvoorbeeld aan een opslagvoorziening zoals een bouwkundige kluis (opslaghok) of een container. In dat geval gelden er wel meer regels dan bij het gebruik van brandveiligheidskasten. Zo moet u rekening houden met voorschriften over de plaatsing van de opslagvoorziening en met eisen op het gebied van constructieve brandveiligheid. Deze aanvullende regels zijn terug te vinden in [paragraaf 7.5.3](#) van de PGS 15. Hieronder wordt daar kort op ingegaan.

REGELS OVER BRAND

Een brand mag niet overslaan vanaf de opslagvoorziening naar een andere ruimte.

Dit kunt u bereiken door:

- Een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte, brandbaar object of locatiegrens van ten minste 60 minuten ([zie regel M21 in de PGS 15](#)).
- Is de opslagvoorziening buiten? Dan kunt u ook voldoen door een afstand te behouden tussen de opslagvoorziening en een andere ruimte, brandbaar object of locatiegrens. Er wordt voldaan bij een afstand van 15 meter. Let op: deze afstand is meer geworden ten opzichte van de vorige PGS 15-versie, waarin 10 meter werd benoemd. Is de afstand tussen de 5 m en 15 meter? Dan mag een reductie van 30 minuten ten opzichte van de standardeis van 60 minuten worden toegepast.

Weet u de WBDBO van de opslagvoorziening niet?

Schakel dan een (bouw)specialist in.

Losse, brandbare pallets mogen niet aanwezig zijn in een opslagvoorziening.

Dit is om brandverspreiding te voorkomen.

REGELS OVER STELLINGEN

Stellingen waar gevaarlijke stoffen in zijn opgeslagen moeten stabiel zijn, niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze ontworpen zijn én bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen. Is er gevaar op aanrijding van de stellingen? Dan moeten deze op de hoeken worden beschermd met aanrijdbeveiliging. Een stelling moet ten minste jaarlijks worden geïnspecteerd op beschadigingen.

REGELS OVER BODEM

Stoffen die een ADR-klasse aanduiding hebben moeten worden opgeslagen boven een vloer waar geen vloeistoffen doorheen kunnen, of een lekbak. De inhoud van de lekbak moet tenminste 110% zijn van de grootste verpakkingseenheid van een vloeistof. Maar let op: als 10% van de totale inhoud van alle verpakkingen van vloeistoffen meer is dan 110% van de grootste verpakkingseenheid, dan moet de inhoud van de lekbak 10% van de totale inhoud van alle verpakkingen zijn. Ook bijvoorbeeld opengemaakte (verf)blikken met ADR-klasse moeten volgens deze regels worden opgeslagen.

WEERSTAND TEGEN BRANDDOORSLAG EN BRANDOVERSLAG (WBDBO):

De Weerstand tegen BrandDoorslag en BrandOverslag (WBDBO) gaat over een gebouw of scheidingsconstructie. WBDBO is een eis voor de hoeveelheid tijd waarin het gebouw of de scheidingsconstructie weerstand kan bieden tegen het doorslaan of overslaan van een brand. Dit kan gaan om van binnen naar buiten, en om van buiten naar binnen. De brandwerendheid van scheidingsconstructies bepaalt de weerstand tegen branddoorslag. WBDBO kan worden bereikt met brandwerende constructies of met afstanden, of met een combinatie daarvan. Bij brandoverslag moet een berekening volgens NEN 6068 worden uitgevoerd.

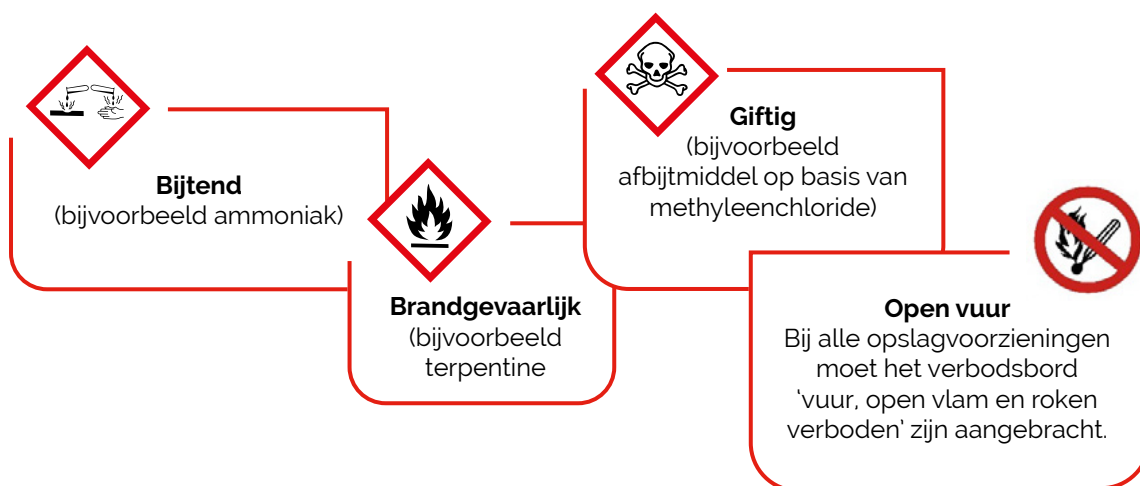
REGELS OVER HET OPSLAAN VAN ANDERE GOEDEREN BIJ GEVAARLIJKE STOFFEN

In een opslagvoorziening voor gevaarlijke stoffen mogen koopmansgoederen aanwezig zijn. Koopmansgoederen zijn handelsgoederen die als afzonderlijke, individueel verpakte eenheden (stukgoed) worden opgeslagen. Hier zijn drie voorwaarden aan verbonden:

1. De totale hoeveelheid opslagen stoffen is niet meer dan 10 ton bij 60 minuten WBDBO en 20 ton bij 90 minuten WBDBO.
2. In de opslagvoorziening zijn geen gevaarlijke stoffen opgeslagen geclassificeerd als verpakingsgroep I.
3. Elektrische componenten en apparaten zijn niet aangesloten op een stroombron, zoals een stopcontact.

7.3 VEILIGHEIDSSIGNALERING

Aan de buitenzijde van een opslagvoorziening, in de buurt van de toegangsdeur, moeten waarschuwborden worden geplaatst die het gevaar van de gevaarlijke stoffen aangeven. Bijvoorbeeld:

EISEN OPSLAGVOORZIENINGEN VOOR SPECIFIEKE STOFFEN OF OPSLAGVORMEN

8.1 TRANSPORT IN BEDRIJFSWAGENS EN MOBIELE KETEN

Bij veel schildersbedrijven worden gevaarlijke stoffen in de bedrijfswagens en in aanhangwagens getransporteerd. Deze vorm van opslag wordt in principe gezien als werkvoorraad, waardoor er geen aparte voorzieningen hoeven te worden getroffen. Het transport van de gevaarlijke stoffen wordt namelijk niet als hoofdactiviteit beschouwd. Daarom is mobiel transport in dit geval uitgesloten van de regels uit de ADR 2023. De ADR 2023 is Europese regelgeving voor het wegvervoer van gevaarlijke goederen.

Let op: als er meer dan 450 kg per verpakking wordt vervoerd, moet er wél worden voldaan aan de regels uit de ADR 2023.

Let op: voor gasflessen ligt de situatie wat complexer. Raadpleeg hiervoor ook de vrijstelling bij het vervoer van gassen (artikel 1.2.3.2 van het ADR 2023) en de vrijstelling op basis van vervoerde hoeveelheden (artikel 1.1.3.6 van het ADR 2023).

Voor beroeps- en verkeersveiligheid wordt aangeraden om tussen de ruimte waarin de stoffen zich bevinden en de ruimte waarin de personen zich bevinden, een luchtdichte afscheiding aan te brengen. Daarnaast wordt aangeraden om te zorgen voor een goede ventilatie en explosieveilige verlichting.

8.2 VERKOOPRUIMTEN

Voor opslag in verkoopruimten hoeft u niet altijd te voldoen aan de PGS 15. Dit is het geval als u voldoet aan de maximale opgeslagen hoeveelheden gevaarlijke stoffen in de verkoopruimte. Deze staan in [bijlage 5](#) (zie ook paragraaf 4.98, artikel 4.1013 van het 'Bal'). Daarnaast hoeft niet aan de PGS 15 te worden voldaan als het gaat om het opslaan van gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 9, of producten voor persoonlijke verzorging.

Stoffen die een ADR-klasse hebben en die boven de hoeveelheden komen, moeten worden opgeslagen boven een vloer waar geen vloeistof doorheen komt, of een lekbak. Met zulke beheermaatregelen is sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico.

8.3 GASFLESSEN

Gasflessen hebben risico op brand-, explosie, of verstikkingsgevaar. Daarom zijn hier specifieke regels voor in de PGS 15. Een werkvoorraad gasfles(sen) op een laskar, zijn uitgezonderd van deze regels.

Buitenopslag van gasflessen is de gewenste optie. Hierbij geldt dat de warmtestralingsbelasting maximaal 10 kW/m² is. Hieraan wordt voldaan als de afstand tussen de gasflessen opslag tot een gebouw, een brandbaar object en/of de locatiegrens, ten minste 15 meter is. **Let op:** dit is meer dan de afstand genoemd in de vorige PGS 15. Die was namelijk 10 meter. Als de afstand minder dan 15 meter is of niet voldoet aan de berekende afstand, zijn aanvullende maatregelen zoals koeling of afscherming noodzakelijk. Zie hiervoor de [regel M91](#) uit de PGS 15.

Een gasfles buiten mag worden opgeslagen tegen de gevel van een gebouw als de gevel een WBDBO heeft van 60 minuten. Aanvullende maatregelen kunnen nodig zijn als niet wordt voldaan aan deze 60 minuten. Denk bijvoorbeeld aan de plaatsing van een extra beschermende muur.

Voor de binnen-opslag van gasflessen geldt tussen 125 liter en 250 liter opslag de [regel M7](#) uit de PGS 15, en voor opslag groter dan 250 liter geldt de [regel M8](#) uit de PGS 15.

Voor alle manieren van gasflessenopslag geldt het volgende:

- Gasflessen moeten voorzien zijn van een goed zichtbaar UN-nummer, de naam van het gas, het juiste gevaar-etiket, de productiedatum en een geldig keurmerk.
- Gasflessen met vergelijkbare gevaar eigenschappen worden bij elkaar opgeslagen; dit is niet nodig bij lege gasflessen.
- Gasflessen mogen niet worden gestapeld. Ze moeten rechtop worden geplaatst en zodanig worden opgeslagen dat ze niet kunnen omvallen.
- Als er kans is op aanrijding door bijvoorbeeld transportbewegingen, is een aanrijdbeveiliging verplicht.

Neem bij vragen of onduidelijkheden contact op met uw leverancier.

8.4 SPUITBUSSEN

Vanaf een hoeveelheid van meer dan 50 kilo (nettogewicht) moeten spuitbussen in een opslagvoorziening opgeslagen worden volgens PGS 15.

Bijvoorbeeld in een brandveiligheidsopslagkast met brandwerendheid van minimaal 60 minuten. De temperatuur in de opslagvoorziening mag niet boven 50°C oplopen. Spuitbussen mogen met anderegevaarlijke stoffen worden opgeslagen zolang het vloeroppervlak van de opslagvoorziening voor de spuitbussen kleiner is dan 100 m² en er tussen de opslagvoorziening en het plafond minimaal een halve meter ruimte is. Spuitbussen die behoren tot de werkvoorraad hoeven niet te worden opgeslagen in een opslagvoorziening.

8.5 OLIE EN DIESELBRANDSTOF

Het kan zijn dat u voor de bedrijfsvoering aardolieproducten, zoals motorolie en diesel, opslaat. Dit komt bijvoorbeeld voor bij compressoren of noodaggregaten. Naast regels uit de PGS 15, staan regels over de opslag hiervan in het document Bodembescherming: combinatie van voorzieningen en maatregelen (afgekort: BB-cvm). Ook aan deze regels moet u voldoen bij de opslag van aardolieproducten. In dit document en in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) worden de volgende begrippen gebruikt voor bodem beschermende voorzieningen.

- Vloeistofdichte bodemvoorziening: vloer, verharding of constructie waardoor stoffen niet in de bodem terecht kunnen komen. Deze voorziening moet elke 6 jaar gekeurd worden.
- Aaneengesloten bodemvoorziening: vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert, waarvan eventuele onderbrekingen of naden zijn gedicht.
- Elementenbodemvoorziening: vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert, waarvan eventuele onderbrekingen of naden niet zijn gedicht.

Hieronder staan de vormen van opslag van de aardolieproducten die het meest voorkomen:

• JERRYCANS EN VATEN

Diesel en schone smeer- of motorolie worden beschouwd als vloeibare bodembedreigende stoffen. Wanneer deze worden opgeslagen in vaten of jerrycans met een gezamenlijke inhoud van meer dan 50 liter, moet dit gebeuren op een vloeistofdichte vloer of in een lekbak. Daarbij is het belangrijk dat de stoffen zich in een geschikte verpakking bevinden. Ook een aaneengesloten bodemvoorziening of een elementenvoorziening is toegestaan, mits de verpakking geschikt en gesloten is. Aftapwerkzaamheden moeten altijd plaatsvinden boven een lekbak om morsen en bodemverontreiniging te voorkomen.

• TANKS

- Nieuwe tanks met leidingwerk en appendages moeten door een REIT-BRL SIKB 7800-gecertificeerd installateur worden geplaatst (zie www.reit.nl) en jaarlijks door een gecertificeerd bedrijf worden onderhouden. Voor bestaande tanks kunnen minder strenge eisen gelden. Gelet op de problemen met oude, niet-gecertificeerde tanks, wordt geadviseerd alléén gebruik te maken van gecertificeerde tankinstallaties.

- Opslagtanks voor afgewerkte olie en diesel worden in principe niet op een verdiepingsvloer geplaatst. Als dat toch nodig is, moet u goed onderbouwen waarom die locatie noodzakelijk is. Het bevoegd gezag beoordeelt de situatie en kan dan aanvullende eisen stellen in de vorm van maatwerkvoorschriften.
- De opslag van afgewerkte olie en diesel in een tank moet gebeuren boven een lekbak, tenzij het gaat om een dubbelwandige tank met lekdetectiesysteem.

VEILIGHEIDSNIVEAU A, B EN C

In dit hoofdstuk worden de veiligheidsniveaus A, B en C besproken. Veiligheidsniveau C heeft de minste extra regels, daarna veiligheidsniveau B. Veiligheidsniveau A heeft de strengste regels.

9.1 VEILIGHEIDSNIVEAU C

In een opslagvoorziening met veiligheidsniveau C, waarin gevaarlijke stoffen en/of CMR- of CLP-stoffen worden opgeslagen samen met soortgelijke stoffen (met vergelijkbare producteigenschappen) en koopmansgoederen zoals stukgoed, gelden aanvullende eisen. De koopmansgoederen moeten in dat geval worden behandeld alsof het gevaarlijke stoffen zijn. Daarnaast moeten hun eigenschappen worden meegenomen bij het bepalen van het vereiste veiligheidsniveau.

Ook moet bluswater aanwezig zijn. Let hierbij op de hoeveelheid bluswater die beschikbaar is en dat het bluswater geschikt is voor het materiaal wat geblust moet worden. Zie voor meer informatie de [regel M103](#) uit de PGS 15.

9.2 VEILIGHEIDSNIVEAU B

Voor veiligheidsniveau B gelden dezelfde regels als voor veiligheidsniveau C. Daarnaast moeten de verpakte gevaarlijke stoffen in vakken worden opgeslagen, waarbij de grootte van een vak maximaal 300 vierkante meter is. Scheiding van vakken kan plaatsvinden door een gangpad van 3,5 meter breed of een scheidingsconstructie met een brandwerendheid van ten minste 30 minuten.

9.2 VEILIGHEIDSNIVEAU A

Dit veiligheidsniveau A kent de meeste regels. Er moet een vast opgesteld en geschikt brandbeheersings- en blussysteem (VBB-systeem) aanwezig zijn, waarvoor een uitgangspuntendocument (UPD) is opgesteld. In dat document staan de uitgangspunten voor het ontwerp, de uitvoering, het beheer en de inspectie van het systeem. Het UPD moet zijn goedgekeurd door het bevoegd gezag en voldoen aan de eisen zoals beschreven in [regel M99](#) van de PGS 15. Daarnaast moet de capaciteit voor bluswateropvang zijn berekend volgens de parameters uit PGS 14, waarbij de vereiste capaciteit afhankelijk is van de ADR-klasse.

Krijgt u een controle van handhaving? Let dan op het volgende:

- **VEILIGHEIDSINFORMATIEBLADEN (VIB'S)**

Zorg dat u van alle gevaarlijke stoffen de actuele Veiligheidsinformatiebladen beschikbaar hebt. Missen er bladen? Dan kunt u deze opvragen bij de leverancier.

Tip: op www.veiligmetverf.nl staan veel Veiligheidsinformatiebladen van verfproducten.

- **VERSLAG VAN DE CONTROLE**

Laat afwijkingen schriftelijk vastleggen in het handhavingsverslag en controleer of u het eens bent met de constatering. Bij twijfel: raadpleeg deze PGS 15-handleiding of neem contact op met OnderhoudNL.

- **LET OP TERMIJNEN**

Noteer deadlines voor reacties of maatregelen. Bent u te laat, dan kunt je geen bezwaar meer maken.

- **GEVAARLIJKE STOFFENREGISTER**

Houd een actueel overzicht bij van alle gevaarlijke stoffen: productnaam, hoeveelheid, opslaglocatie, gevarensymbolen en ADR-klasse. Dit is verplicht volgens de Arbowet en PGS 15.

- **ORDE EN NETHEID**

Ruim opslag, werf en bedrijfsvoertuigen op. Verwijder overbodige of oude producten als chemisch afval. Vervang CMR-stoffen (zoals terpentine, thinner) zoveel mogelijk door veiliger alternatieven. Vraag uw leverancier om advies.

- **Ik ben op zoek naar een veiligheidskast. Welk type kast moet ik voor een specifieke stof (minimaal) aanschaffen?**

Bepaal eerst wel gevaren een specifieke stof heeft en hoeveel u wilt opslaan. Bepaal daarna met behulp van [Bijlage F uit de PGS 15:2025](#) welke opslagvoorzieningen geschikt zijn. Dit staat ook in [Bijlage 3](#) van deze PGS 15-handleiding. Met een type 90-kast zit u altijd goed. Bij verdere vragen kan de leverancier van een veiligheidskast ook advies geven.

- **Moeten alle verven en lakken die oplosmiddelen bevatten – en dus brandbaar kunnen zijn – in een PGS-kast of -kluis worden opgeslagen?**

Nee. Dit hangt af van de viscositeit (stroperigheid) van het product. Als de viscositeit boven een richtwaarde van 6500 mPa.s ligt – mPa.s is de eenheid van viscositeit – dan valt het product niet onder een ADR-klasse en is een PGS-kast of -kluis niet verplicht. U vindt de mPa.s-waarde op het Veiligheidsinformatieblad van het product. Overigens: er is geen plicht om verven en lakken in een PGS-kast of -kluis op te slaan, maar dit wordt wel aangeraden.

- **Zijn alle watergedragen producten uitgesloten van de PGS-opslageisen?**

Nee, niet alle watergedragen producten zijn automatisch uitgesloten van de PGS-opslageisen, maar wel veel producten. Denk bijvoorbeeld aan latexverven of afbijtmiddelen op waterbasis. Toch kan het voorkomen dat een watergedragen product onder een ADR-klasse valt. Raadpleeg bij twijfel altijd het Veiligheidsinformatieblad.

- **Ik heb mijn voorraad aangebroken bussen verf in opslag gerangschikt op kleur. Is dat de beste keuze?**

Vanuit de bedrijfsvoering gezien wel. Helaas betekent het niet automatisch dat producten met dezelfde kleur ook dezelfde ADR-stofklasse hebben, of dat stoffen veilig samen opgeslagen kunnen worden. Raadpleeg bij twijfel altijd het Veiligheidsinformatieblad.

- **Moet ik van alle producten veiligheidsinformatiebladen (VIB) op papier hebben?**

Nee, een papieren versie is niet verplicht. Maar: u moet wel aan kunnen tonen dat u de veiligheidsinformatiebladen van alle producten bezit. Hierbij is de vorm niet belangrijk. Het is wel verstandig om een Veiligheidsinformatieblad op de werkplek aanwezig te hebben in verband met calamiteiten/EHBO/BHV. Op www.veiligmetverf.nl treft vindt u een nagenoeg compleet overzicht van veiligheidsinformatiebladen. Deze zijn beschikbaar gesteld door de verfproducenten en -leveranciers. De producenten en leveranciers stellen de bladen ook rechtstreeks beschikbaar.

- In mijn bedrijfswagen vervoer ik gevaarlijke stoffen van en naar een werk.**

*Val ik daardoor onder de wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen? Nee, want deze vorm van transport vormt niet de hoofdactiviteit van het bedrijf. Vanuit beroeps- en verkeersveiligheid is het verstandig om de voorraad gevaarlijke stoffen afgesloten van de bestuurderscabine te bewaren – op zo'n manier dat schuiven en omvallen niet mogelijk is. **Let op:** bij het vervoer van meer dan 450 kg en gasflessen geldt deze wetgeving (mogelijk) wel.*
- Ik heb de opslag van gevaarlijke stoffen ondergebracht in brandveiligheidskasten. Moet ik voor de producten die onder verschillende ADR-klassen vallen aparte kasten aanschaffen?**

Nee, in een brandveiligheidskast (PGS 15-kast) mogen stoffen van verschillende ADR-klassen bij elkaar opgeslagen worden zolang er een compartimentering in wordt aangebracht ([zie bijlage 3](#)).
- Wanneer moet ik een milieumelding van de opslag van gevaarlijke stoffen bij de overheid doen en hoe doe ik dit?**

Dit ligt aan het bedrijf en de situatie: Heeft u dit nog niet eerder gemeld? Gaat u meer gevaarlijke stoffen opslaan dan eerder gemeld? Of gaat u stoffen met een nieuw gevaar (een nieuwe ADR-klasse) opslaan ten opzichte van eerder gemeld? Dan moet u een milieumelding doen. Dit kunt u doen via het Digitaal Stelsel Omgevingsloket van de overheid: [Omgevingsloket](#)
- Valt de voorraad die ik op een werkplaats of project laat bezorgen en/of daar in opslag heb onder de opslag van gevaarlijke stoffen van mijn eigen bedrijf?**

Nee, strikt genomen valt deze voorraad onder de verantwoordelijkheid van het bedrijf waar u op dat moment werkzaamheden uitvoert. Wel bent u verplicht te voldoen aan de afspraken en eisen die de opdrachtgever of locatieverantwoordelijke heeft gesteld. Een voorbeeld hiervan is het werken op locatie onder de milieuvergunning van een ander bedrijf.
- Waar en hoeveel brandblussers moet ik plaatsen?**

Voor elke 200 m2 vloeroppervlakte van een opslagvoorziening moet ten minste 1 draagbaar blustoestel aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg of liter blusstof. Het blustoestel moet tegen weersinvloeden zijn beschermd. Het type blustoestel moet geschikt zijn om een beginnende brand van de opgeslagen stoffen te blussen. Brandblussers moeten ieder jaar worden gecontroleerd door een gecertificeerd bedrijf.

- Moet ik explosiewerende (explosieveilige) verlichting toepassen in de opslagvoorzieningen?**

Heeft u vastgesteld dat er in een ruimte een explosieve atmosfeer kan ontstaan? Dan bent u verplicht om maatregelen te treffen op basis van artikel 3.5c van het Arbobesluit. Het toepassen van explosieveilige verlichting is één van die maatregelen. Daarnaast moeten alle arbeidsmiddelen en het gebruikte installatiemateriaal binnen de gevarenczones geschikt zijn voor gebruik in die zones, volgens het Warenwetbesluit explosieveilig materieel.

BIJLAGE 1: VERSCHILLEN TUSSEN DE PGS 15:2025 EN VORIGE PGS VERSIES

De PGS 15:2025 komt voor het grootste deel inhoudelijk overeen met de vorige versie van deze publicatie. Hieronder zijn de belangrijkste inhoudelijke verschillen voor de schilders- en onderhoudsbranche opgesomd.

Een volledige beschrijving van de verschillen is opgenomen in de PGS 15:2025 en is via deze link te vinden: [Bijlage I, PGS 15:2025 versie 1.0 \(januari 2025\)](#)

Er zijn nieuwe, verzwarende regels bijgekomen, maar er zijn ook regels versoepeld.

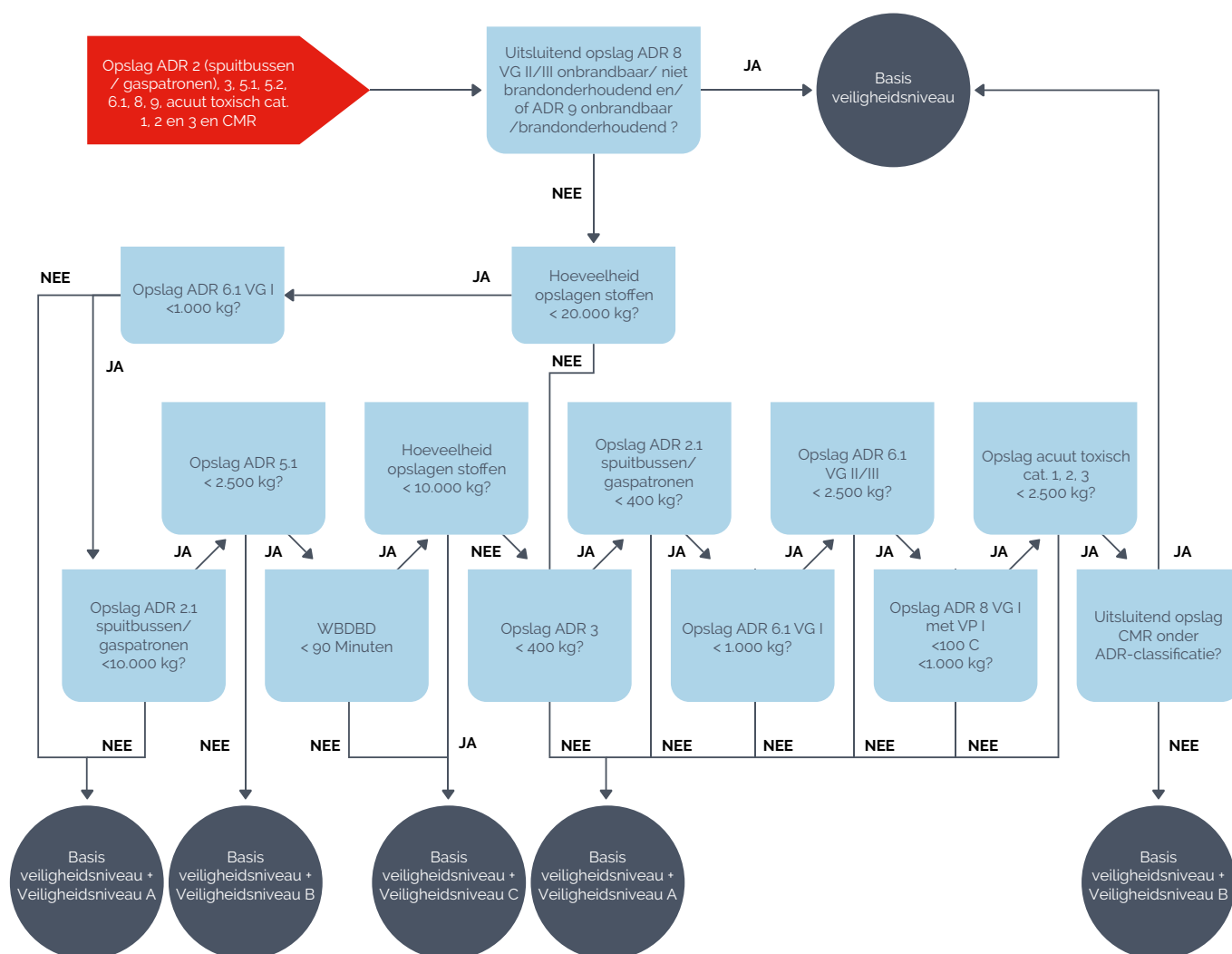
De belangrijkste verschillen:

- PGS 15:2025 gaat uit van een risicobenadering, met verschillende scenario's die mis kunnen gaan, doelen die erbij horen om dat te voorkomen en maatregelen die u moet nemen. Dit is nieuw ten opzichte van vorige versies.
- Er worden veiligheidsniveaus gehanteerd, wat nieuw is in vergelijking met vorige versies.
- De begrippen 'inpandig' en 'uitpandig' zijn verdwenen. Wel wordt er soms gesproken over binnen en buiten opslag.
- Het hanteren van afstand in plaats van 60 min brandwerendheid is van 10 naar 15 meter gegaan. Dit geldt voor zowel gasflessen als andere soorten opslag (drums, blikken, etc.).
- De mogelijkheden om gevaarlijke stoffen op verdiepingen op te slaan zijn iets verruimd.
- Als u zonnepanelen op een dak gaat leggen waaronder gevaarlijke stoffen worden opgeslagen, moet er toestemming gevraagd worden aan bevoegd gezag (gemeente, Omgevingsdienst) en kunnen aanvullende eisen over brandwerendheid worden gesteld. Controleer ook met de brandverzekeringsspolis.

Het wisselt per regel op welke termijn er moet worden voldaan aan de nieuwe regel. Per maatregel is dit in bijlage J van de PGS 15:2025 te vinden.

Hier is een link: [Bijlage J, PGS 15:2025 versie 1.0 \(januari 2025\)](#)

BIJLAGE 2: SCHEMA BASISVEILIGHEIDSNIVEAU, VEILIGHEIDSNIVEAU A, VEILIGHEIDSNIVEAU B EN VEILIGHEIDSNIVEAU C

BIJLAGE 3: OPSLAGKASTEN

OPSLAGKASTEN

Overeenkomstig	NEN 2678	NEN-EN-14470-1 Type 30	NEN-EN-14470-1 Type 60	NEN-EN-14470-1 Type 90
Brandwerendheid	40 min	30 min	60 min	90 min
Max hoeveelheid (l)	150	150	250	250
Toegestaan voor de opslag van gevaarlijke stoffen behorende tot de ADR-klassen	Klasse 2a, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8, 9 en CMR-stoffen	Klasse 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8, 9 en CMR-stoffen	Klasse 2a, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8, 9 en CMR-stoffen	Klasse 2a, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8, 9 en CMR-stoffen
Opstelling op een verdieping	Op een verdieping mag maximaal 2.500 kg worden opgeslagen. Voor gasflessen geldt maximaal 2 per brandveiligheidskast. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Er zijn uitzonderingen; kijk in de PGS 15:2025 in M17 voor regels over hogere verdiepingen of bepaalde ADR-klassen.			
Opstelling op een verdieping	Op een verdieping mag maximaal 2.500 kg worden opgeslagen. Voor gasflessen geldt maximaal 2 per brandveiligheidskast. Hierbij wordt een kelder wel als een verdieping beschouwd en de begane grond van een gebouw niet. Er zijn uitzonderingen; kijk in de PGS 15:2025 in M17 voor regels over hogere verdiepingen of bepaalde ADR-klassen.			
Opvangcapaciteit van de lekbak(ken)	Voor licht ontvlambare vloeistoffen tenminste 100% van de aanwezige hoeveelheid. Voor overige stoffen moet de inhoud van de lekbak tenminste de inhoud van de grootste verpakking bedragen plus 10% van de inhoud van overige.	Tenminste 110% van de inhoud van de grootste emballage, maar (al dat méér is) ten minste 10% van de inhoud van de totale emballage (geldt alleen voor vloeistoffen)	Tenminste 110% van de inhoud van de grootste emballage, maar (al dat méér is) ten minste 10% van de inhoud van de totale emballage (geldt alleen voor vloeistoffen)	Tenminste 110% van de inhoud van de grootste emballage, maar (al dat méér is) ten minste 10% van de inhoud van de totale emballage (geldt alleen voor vloeistoffen)
Compartimering (voorkomen van onverenigbare combinaties)	Kan plaatsvinden door het plaatsen van verschillende categorieën stoffen in afzonderlijke lekbakken. Voor iedere te compartimenteren categorie moet er een lekbak aanwezig zijn.			

BIJLAGE 4: ONVERENIGBARE COMBINATIES

Met onderstaande tabel kan nagegaan worden welke stoffen van dezelfde of verschillende ADR-klasse onverenigbare combinaties kunnen vormen zodat een vorm van gescheiden opslag noodzakelijk is.

ADR-Klasse	Klasse 3	Klasse 6.1 + CMR	Klasse 8	Klasse 9
Klasse 3 (brandbare vloeistoffen) Voorbeelden: • Terpentine • Thinner • Wasbenzine • Uitharders (onderdeel van twee componenten systemen)	-	B* of V	B	B
Klasse 6.1 (giftige stoffen) CMR-stoffen Voorbeelden: • Verfabijtmiddel op basis van methyleenchloride.	B* of V	-	B*	B*
Klasse 8 (bijtende stoffen) Voorbeelden: • Ammoniak • Zoutzuur • Verfabijtmiddel op loogbasis	B	B*	B	B
Klasse 9 (alleen milieugevaarlijke stoffen)	B	B*	B	-

Toelichting:

- = Gescheiden opslag niet noodzakelijk.
- B = Gescheiden opslag noodzakelijk tenzij is beoordeeld dat de stoffen niet met elkaar reageren of dat beide stoffen een vaste stof zijn. Voor de beoordeling van (B) wordt in principe uitgegaan van de informatie zoals die in de Veiligheidsinformatiebladen (VIB, SDS of MSDS) wordt vermeld.
- V = Opslag van te scheiden stoffen in aparte vakken (niet van belang voor de branche).
- * = Voor de giftige stoffen is het gewenst om, waar mogelijk, vakscheiding aan te houden met stoffen van klasse 3.

Methoden om scheiding (B) van gevaarlijke stoffen te realiseren

Indien gescheiden opslag noodzakelijk is (B) kan dit worden gerealiseerd door de te scheiden stoffen op te slaan in aparte lekbakken binnen de opslagvoorziening (of kast). Deze methode zal in het algemeen worden gerealiseerd in opslagvoorzieningen tot 10 ton. Scheiding binnen een vak kan ook worden gerealiseerd door een vrije afstand van ten minste 2 meter of door een opslag van andere klasse gevaarlijke stoffen over een breedte van tenminste 2 meter waarmee wel gezamenlijke opslag is toegestaan. Deze vorm van scheiding zal in het algemeen in opslagvoorzieningen voor meer dan 10 ton worden toegepast.

Tenslotte kan scheiding worden gerealiseerd door de te scheiden stoffen op te slaan in aparte brandcompartimenten of door een stof op te slaan in een apart deel van een brandcompartiment dat aan 3 zijden is afgescheiden door een muur met een WBDO van tenminste 30 minuten. Het betreft hier de met een asterisk aangeduide situaties in bovenstaande tabel.

BIJLAGE 5: MAXIMALE HOEVEELHEDEN (IN LITERS) IN VERKOOPRUIMTEN

Soort verpakte gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen	Wel woon-, bijeenkomst-, onderwijs-, gezondheidszorg-, cel- en/of logiesfunctie boven verkoopruimten		Geen woon-, bijeenkomst-, onderwijs-, gezondheidszorg-, cel- en/of logiesfunctie boven verkoopruimten ¹	
	ADR Klasse 3 zonder lekbak	ADR Klasse 3 boven lekbak	ADR Klasse 3 zonder lekbak	ADR Klasse 3 boven lekbak
I Gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen, exclusief III, maar inclusief II	500	750	1.000	1.500
II ADR klasse 2 en 3, m.u.v. gebruiksklare ruitensproeiervloeistof met vlampunt > 40°C	Wbdo ² tussen verkoopruimten en woon-, bijeenkomst-, onderwijs-, gezondheidszorg-, cel- en/of logiesfunctie ≤ 60 minuten: 75 ³ ≥ 60 minuten 150	Wbdo ² tussen verkoopruimten en woon-, bijeenkomst-, onderwijs-, gezondheidszorg-, cel- en/of logiesfunctie ≤ 60 minuten: 150 ^{3,4} ≥ 60 minuten 300 ⁴	300	800 ⁴
III Verfproducten, die als gevaarlijke stoffen volgens het ADR, klasse 3 zijn aangewezen, in metalen verpakkingen	8.000			

1. Als de verkoopruimte niet onder woon-, bijeenkomst-, onderwijs-, cel-, gezondheidszorg- en/of logiesfunctie(s) (van derden) is gelegen, gelden de maximale hoeveelheden per brandcompartiment.
2. Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag.
3. Opslag in een verkoopruimte zonder een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van minimaal 60 minuten is alleen toegestaan bij individuele consumentenverpakkingseenheden met een inhoud van ten hoogste 5 liter.
4. De hoeveelheid gevaarlijke stoffen in verpakking van ADR klasse 3 zoals hier genoemd, wordt in of boven een lekbak geplaatst als meer dan 5 liter aanwezig is op een stelling. De stelling is maximaal 1,35 meter breed en kan bestaan uit meerdere schappen boven elkaar. Het aantal schappen maakt daarbij niet uit.

ONDERHOUDNL.NL

Aan de tot standkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed.
Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Koninklijke OnderhoudNL, ondernemersorganisatie van specialisten in totaal vastgoedonderhoud, renovatie, restauratie, isolatie, schilderen, beglazing en industriële metaal conservering

Tielweg 16 - 2803 PK Gouda - Postbus 30 - 2740 AA Waddinxveen - Telefoon 088 - 0188 188
Kamer van Koophandel 40409386 - IBAN NL03INGB0669010421 - Btw-nummer NL003254653B01
E-mail info@OnderhoudNL.nl, Internet www.OnderhoudNL.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

V05122025